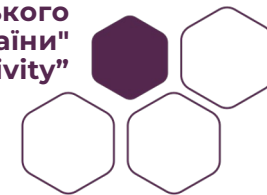

Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України"
"Ukraine Civil Society Sectoral Support Activity"

31 січня
2024
Київ,
Україна

Гендерна специфіка вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту

Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства

ІСАР Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та Верховенство права (ЦЕДЕМ) наступні 5 років реалізовуватимуть новий масштабний проєкт.

Ми маємо за мету покращити середовище діяльності громадянського суспільства та зміцнити інституційні спроможності його організацій, щоб підвищити самозарадність громадського сектору в Україні.

Завдання дослідження

дослідження «соціальних дивідендів» міграції - як додаткову вартість міграційного досвіду;

дослідження того, наскільки індивідуальні соціально-культурні накопичення мігрантів, у вигляді нових життєвих цінностей, поведінкових норм і стереотипів, що засвоєні завдяки європейському досвіду, можуть бути застосовані після повернення мігрантів на батьківщину;

дослідження гендерного менталітету та трансформація гендерної ідентичності після занурення у соціальний простір суспільств з більш демократичною гендерною культурою;

окреслення першочергових кроків, комплексу відповідних заходів для вдосконалення державної міграційної політики

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Разумков
центр

Методологія дослідження

Метод триангуляції - використання різних методик досліджень - кількісних і якісних:

Кабінетний аналіз

Загальнонаціональне соціологічне опитування - цільова група - особи віком від 18 до 65 років, які внаслідок війни вимушені були деякий час жити в країнах Європейського Союзу, а зараз повернувся до України

Фокус-групові дискусії з українськими мігрантами;

Глибинні інтерв'ю з експертами

Разумков
центр

Вимушена міграція

Причина міграції – небезпека для життя примусила до міграції ті групи населення, котрі за мирних часів не розглядали можливість міграції за кордон;

Соціально-демографічний портрет - переважно міські жінки працездатного віку з дітьми, з вищою освітою, висококваліфіковані фахівчині з певними професійними досягненнями, молодь до 18 років.

Регіональний та поселенський розподіл – переважно жителі східних та південних областей України, зокрема жителі мегаполісів, таких як Харків, Одеса, Київ, Запоріжжя, Херсон, Львів - які більшою мірою страждають від бойових дій (до війни на заробітки виїжджали переважно мешканці сіл та невеликих міст з найбільш депресивних регіонів).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

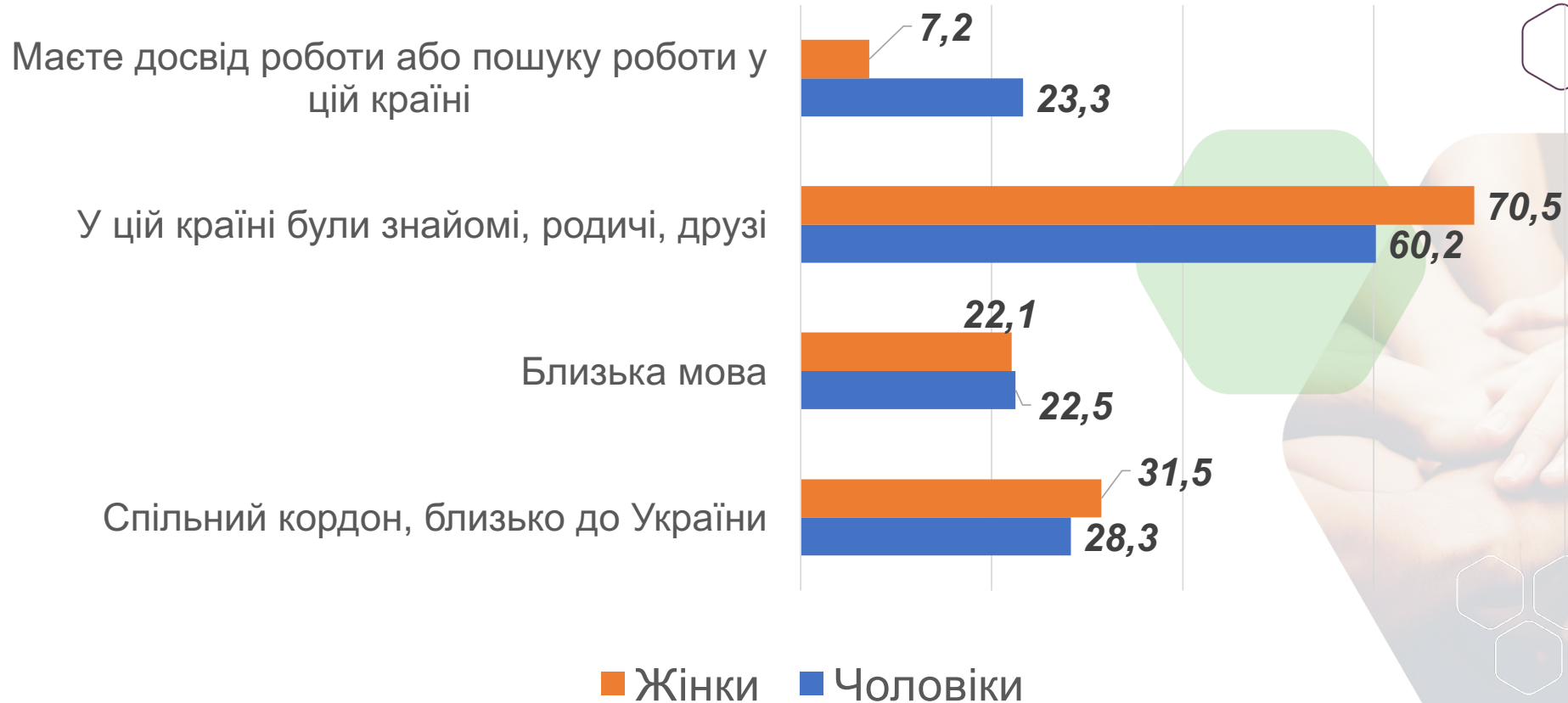

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

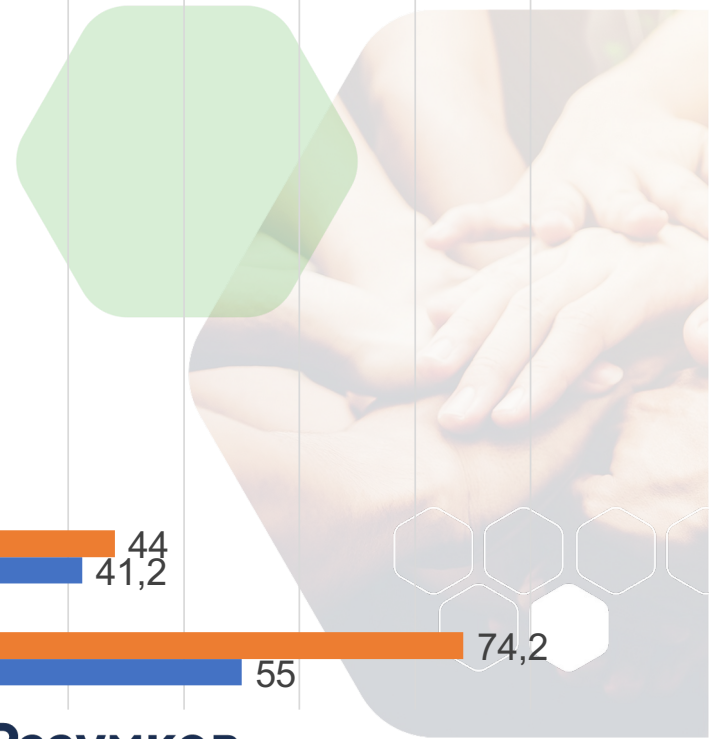
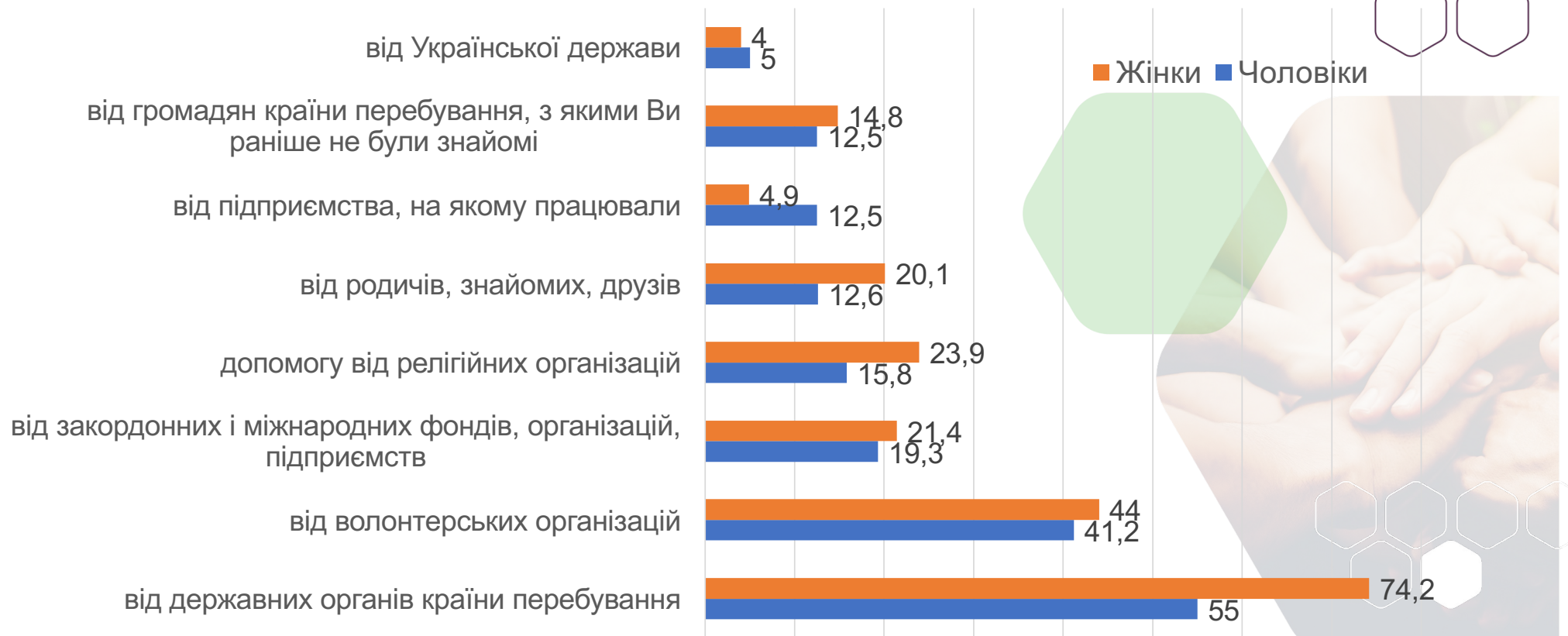
Разумков
центр

Вибір країни-реципієнта

Від кого Ви отримували допомогу під час перебування за кордоном

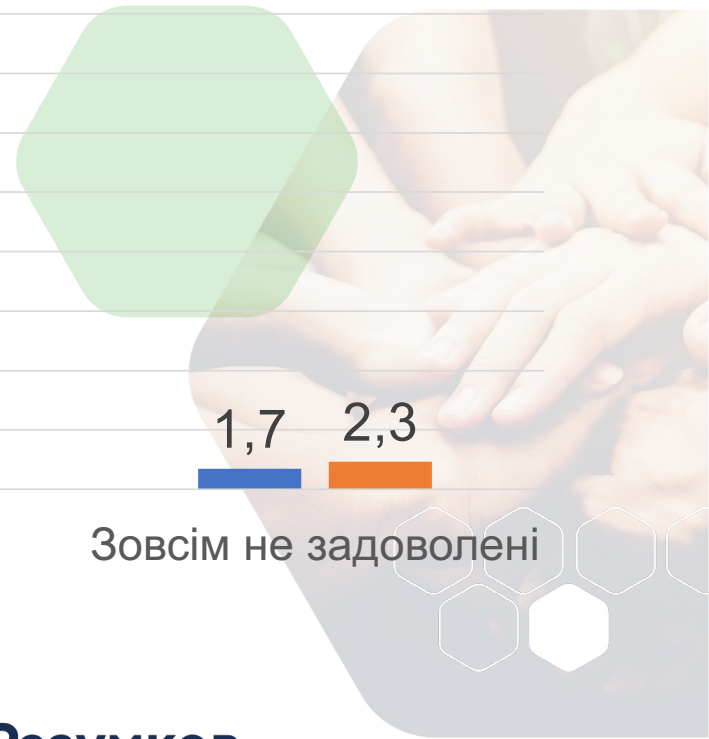
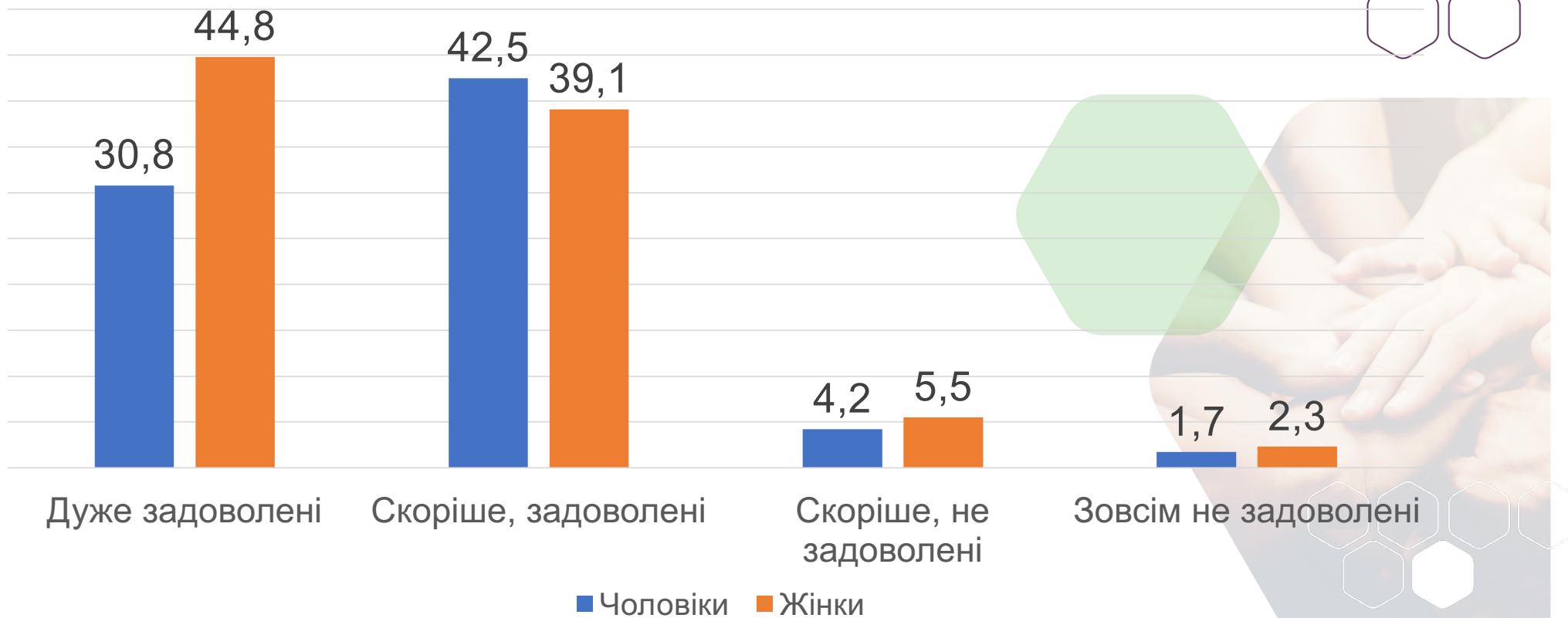
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

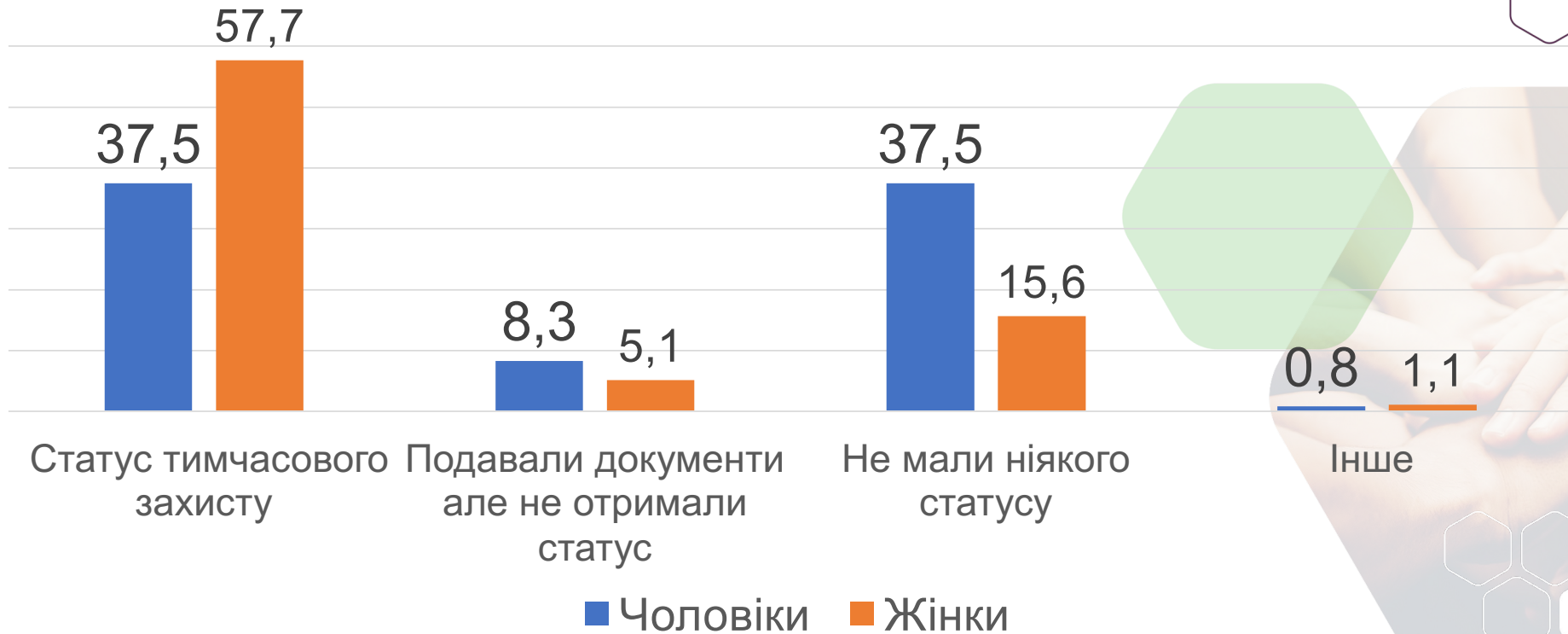
ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Разумков
центр

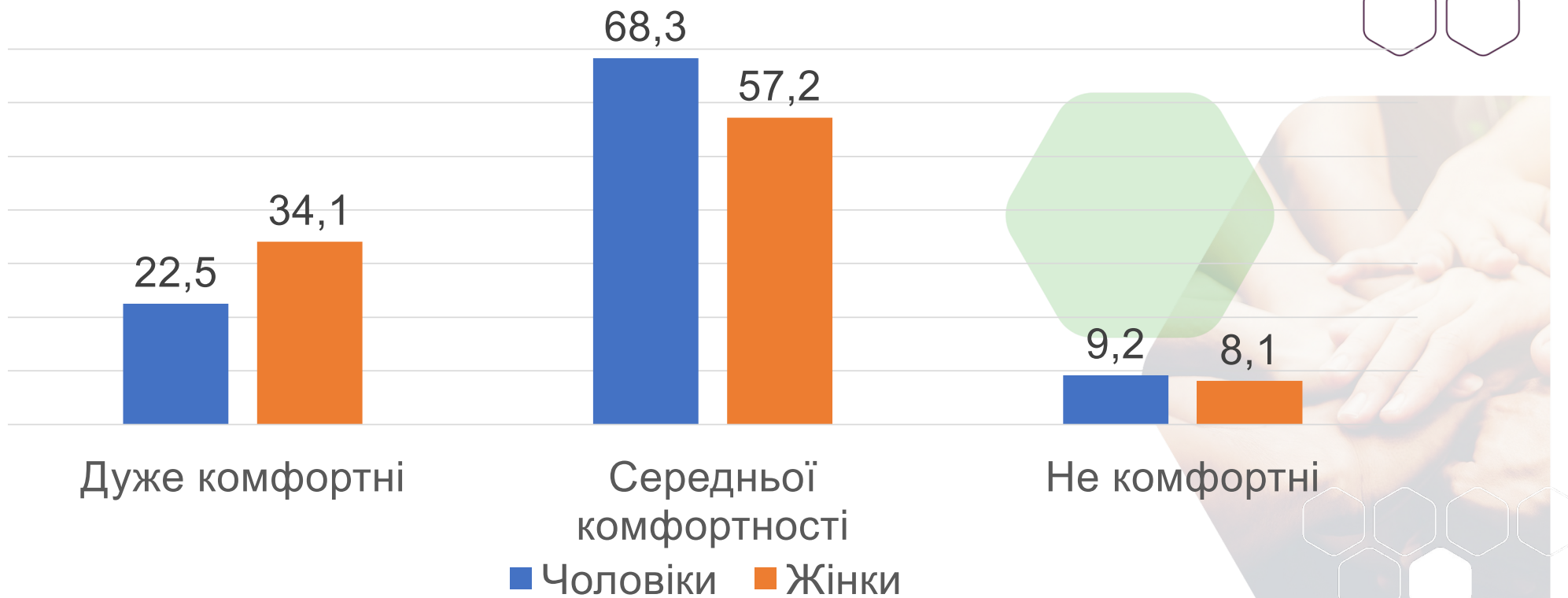
Оцінка підтримки та допомоги, яка була надана в країні перебування

Отримання статусу тимчасового захисту або біженця в країні перебування

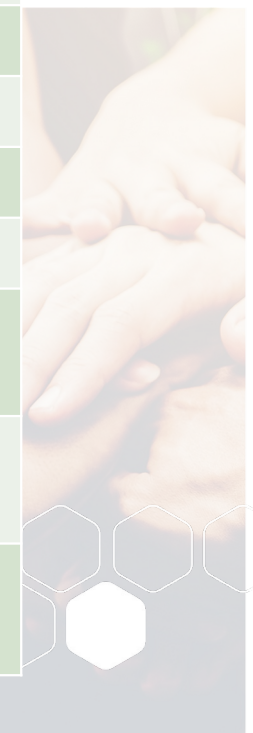

Умови проживання в країні перебування

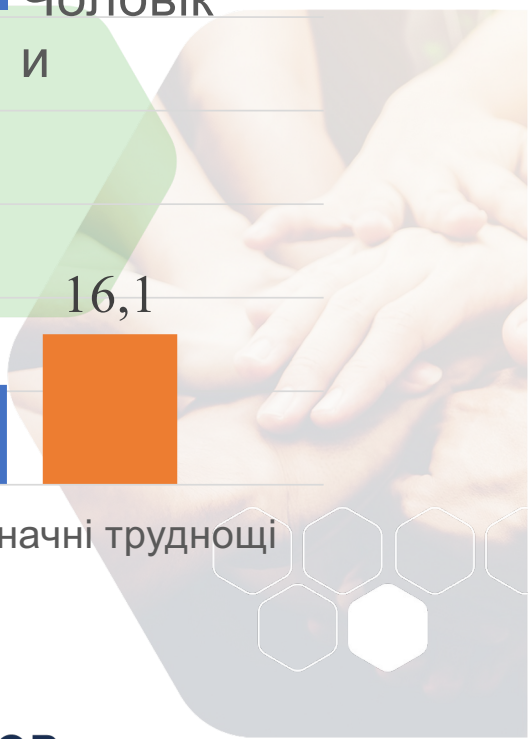
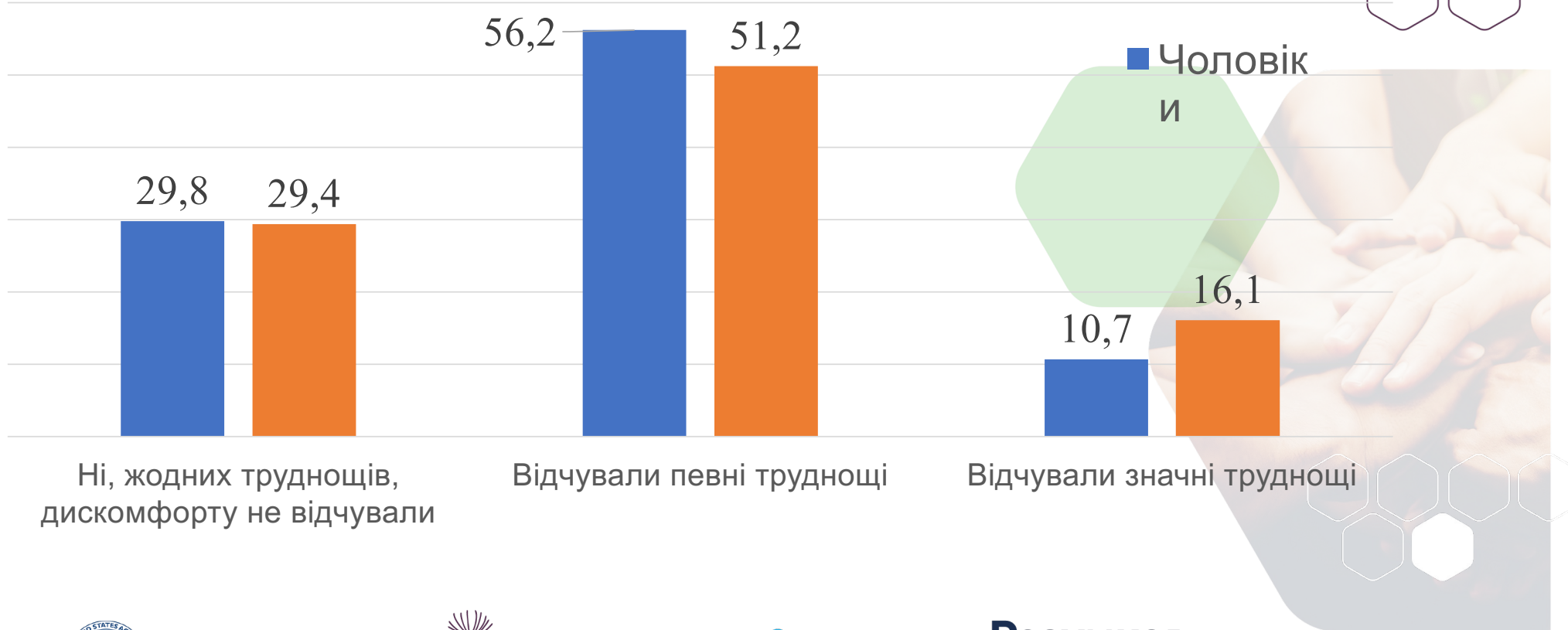

Україна vs Європа – де краще

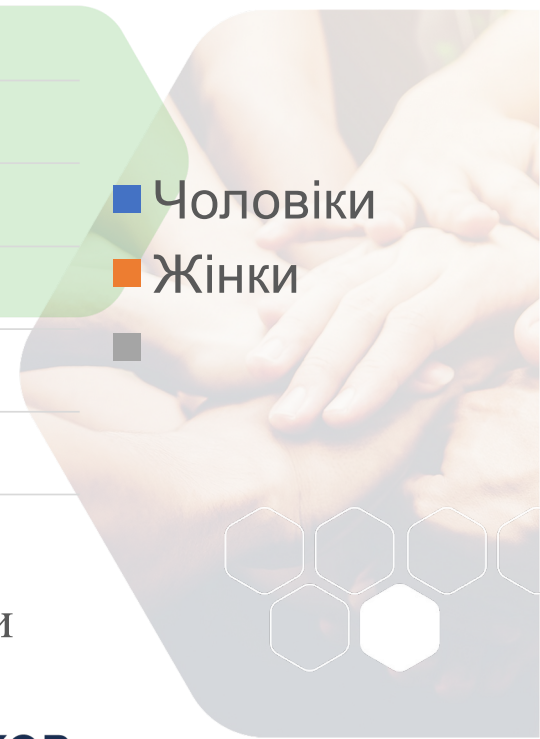
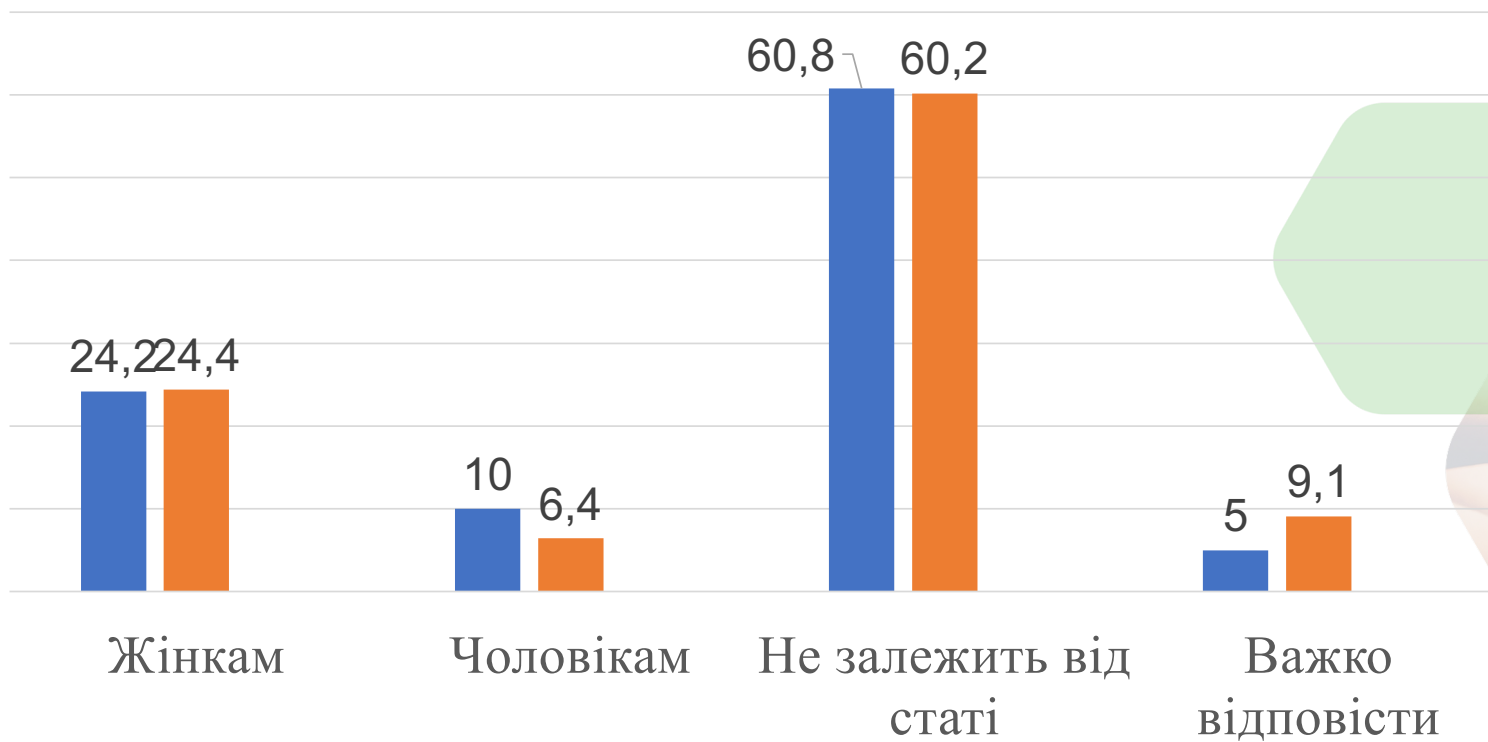
Що краще в Україні	Що краще в ЄС
Медичні послуги	Якість життя і цілому
Якість продуктів харчування	Доступність та якість громадського транспорту
	Доступність і якість дитячої інфраструктури
	Соціальна захищеність
Цифровізація послуг	Умови проживання для людей з інвалідністю
	Можливість подорожувати
Банківський сервіс	Благоустрій оточуючого середовища та екологія
Сервіс та доставка	Убезпечення громадян у надзвичайних ситуаціях
Режим роботи магазинів	Якість доріг

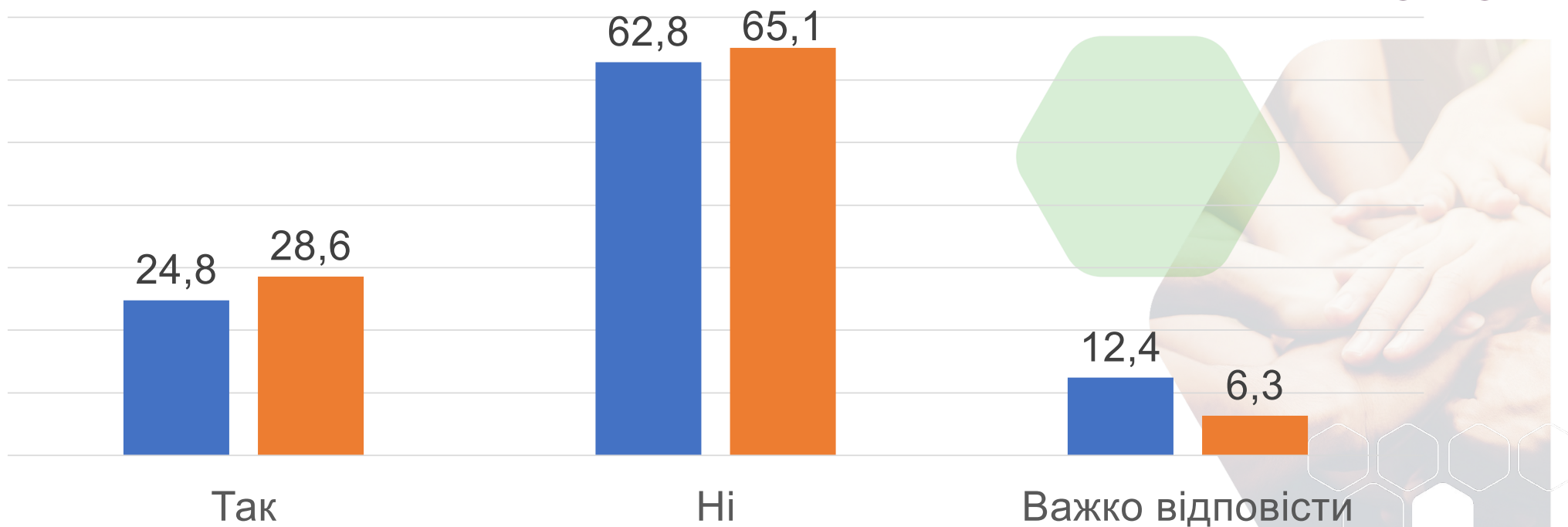
Чи відчували Ви труднощі з адаптацією в країні, де Ви перебували

Кому легше адаптуватися чоловікам чи жінкам

Чи відбулися зміни в особистих гендерних стереотипах у ставленні до розподілу ролей та обов'язків жінок та чоловіків на рівні суспільства

Імовірні гендерні траєкторії змін

- Війна посилила «патріархальні» тенденції в житті українського суспільства, за яких чоловікам відводиться роль захисників, воїнів, а жінкам – роль берегинь. Коли в країні погіршується економічна або безпекова ситуація, в суспільстві підсилюються патерналістські наративи.
- Війна прискорила просування гендерної рівності у «традиційно чоловічих» сферах, зокрема у військовій. Все більше висвітлюється роль жінок-воїнів ЗСУ, захисниць, які нарівні з чоловіками виборюють перемогу.
- Війна забирає життя чоловіків працездатного віку, відповідно варто очікувати збільшення частки жінок у демографічному портреті повоєнної України, та збільшення ваги жіночої праці, зміни соціальних ролей в суспільстві та сім'ї
- **Просування гендерної рівності в традиційно «чоловічих» і «жіночих» професіях.**
- Поява нових перешкод та стереотипів з боку електорату.

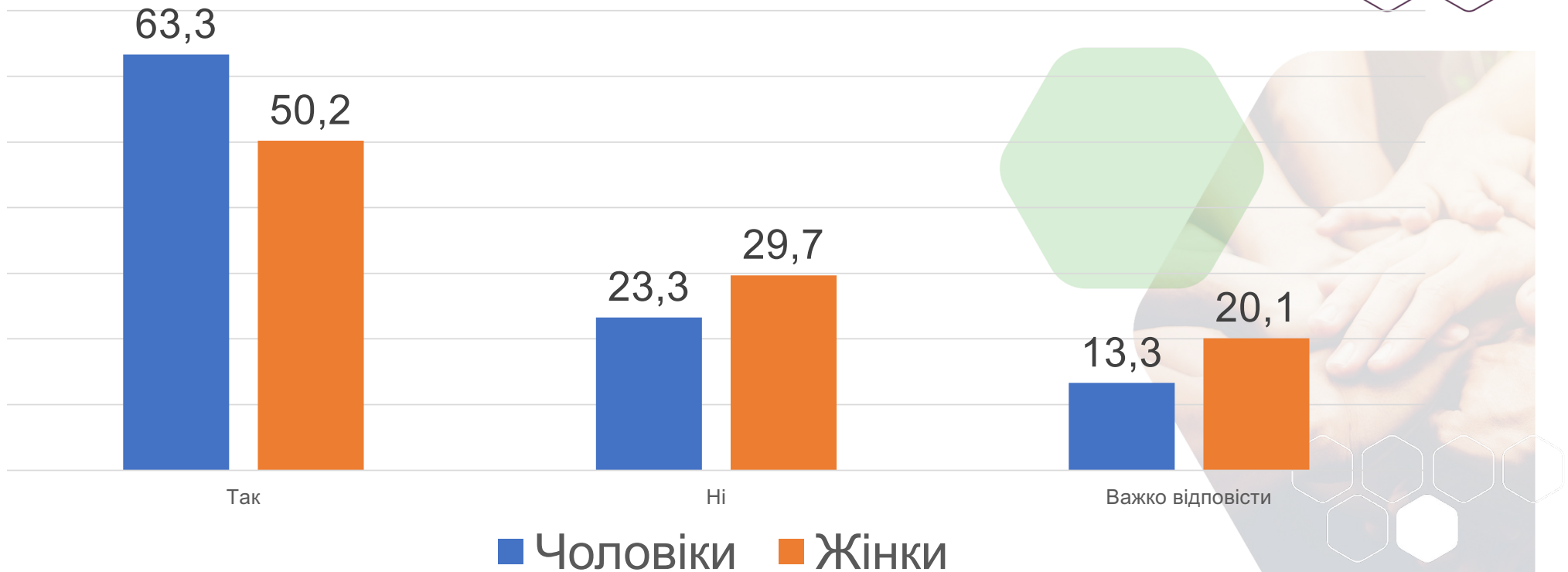
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

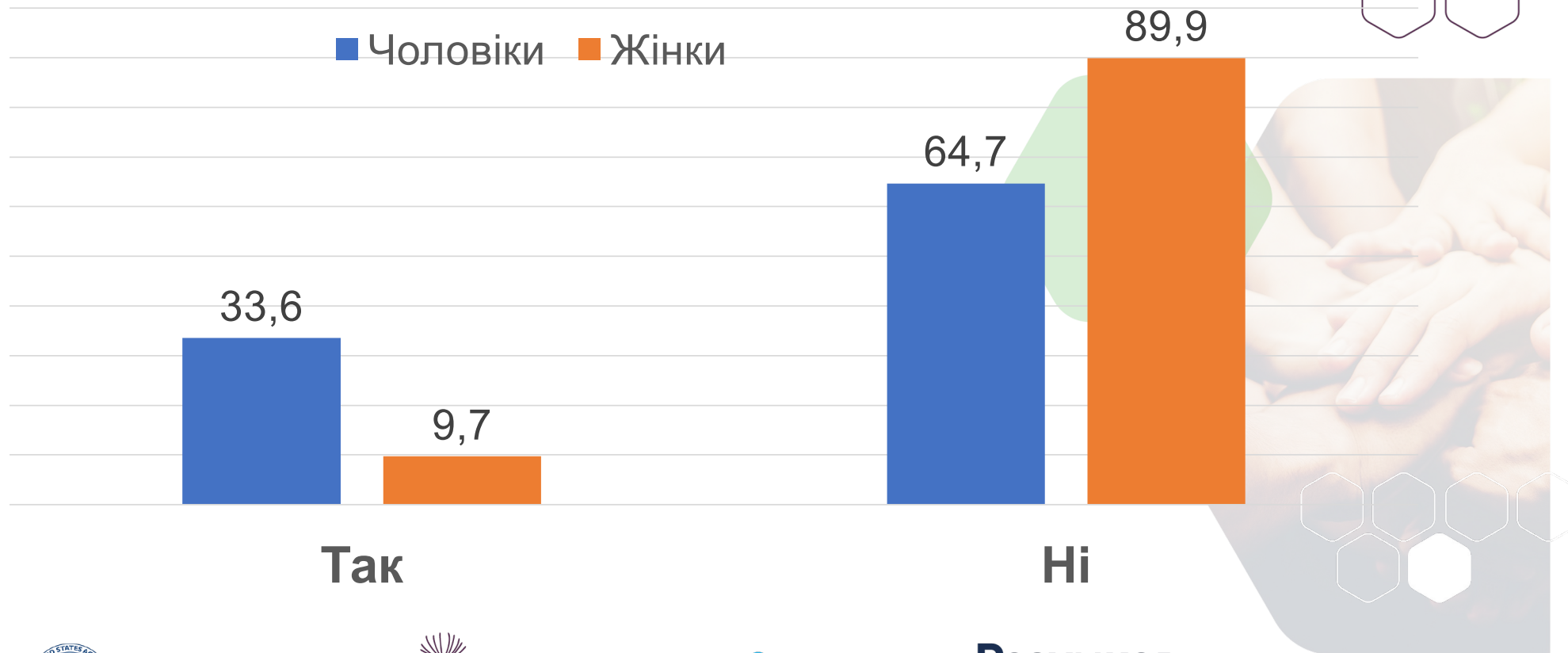
ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Разумков
центр

Чи вважаєте Ви ринок праці країни перебування більш привабливим для працевлаштування, ніж національний ринок праці України?

Чи мали Ви попередній досвід роботи в цій країні?

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Разумков
центр

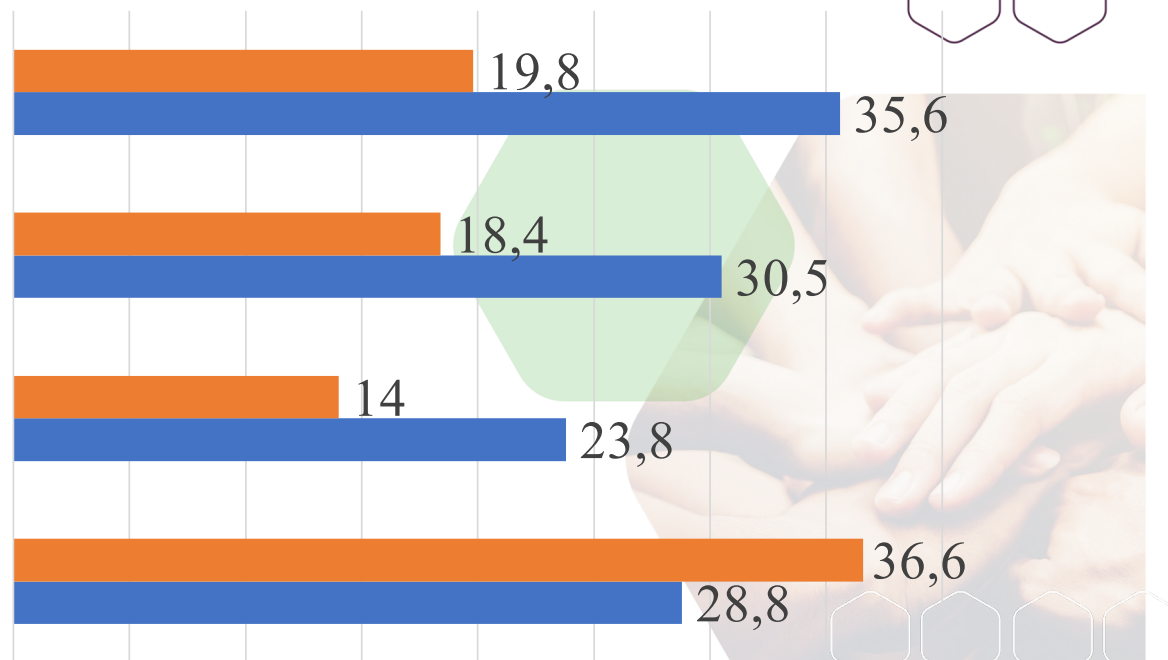
Якщо Ви мали бажання працювати, але не знайшли такої можливості, то вкажіть, будь ласка, головні причини, які стали Вам на заваді

У Вас не було бажання працювати у країні перебування, працевлаштовуватися було економічно не вигідним

Доступною була лише низькооплачувана робота

Формальні вимоги для отримання роботи
Неможливість (або складна процедура) підтвердження формальної освіти,...

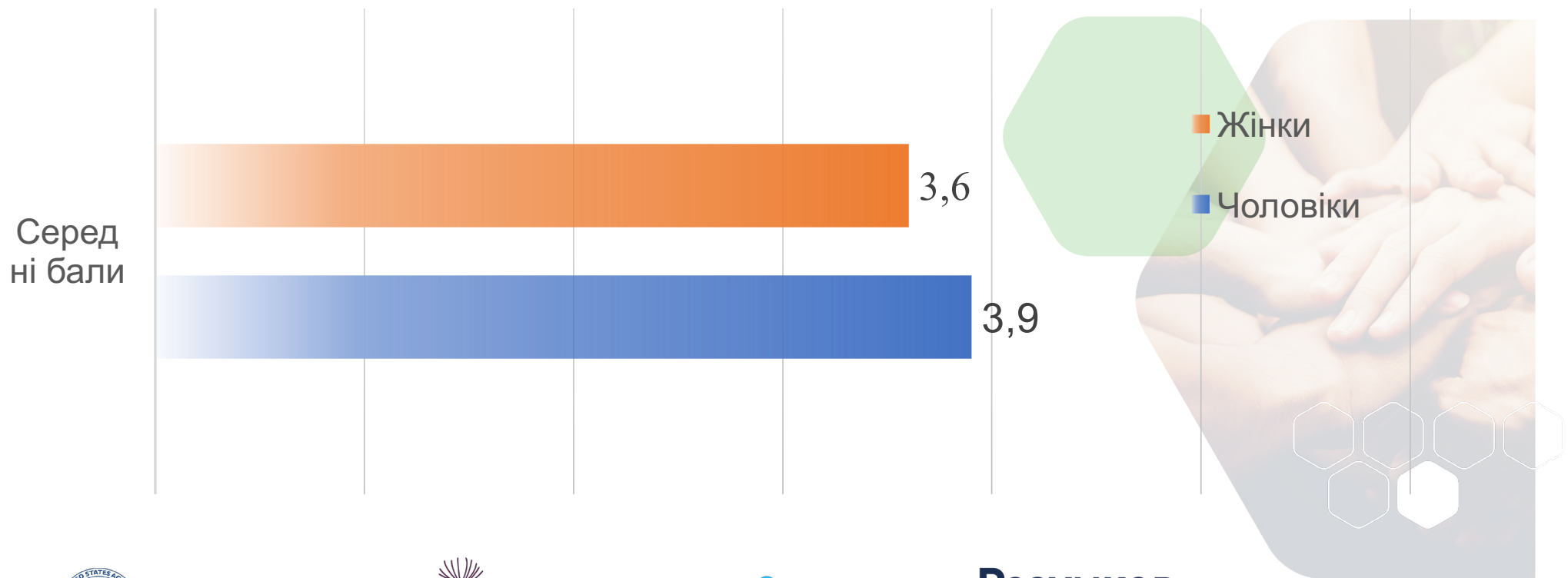
Мовний бар'єр

■ Жінки ■ Чоловіки

Оцінка респондентами рівня володіння мовою країни перебування за шкалою від 0 до 10, де «0» означає «зовсім не володієте», а «10» - вільно володієте.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

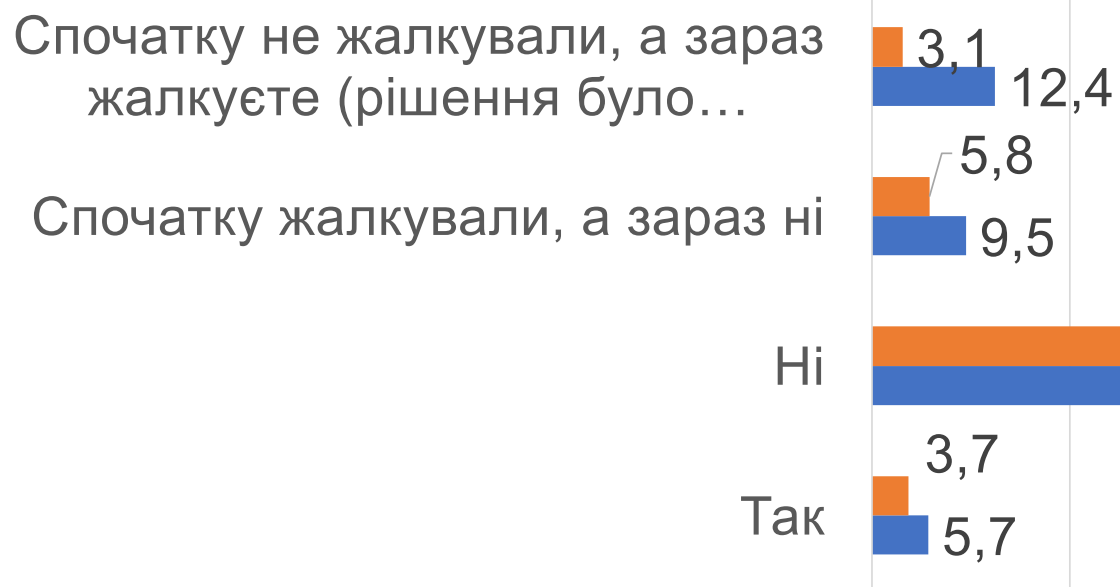
ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Разумков
центр

Ви повернулися в Україну

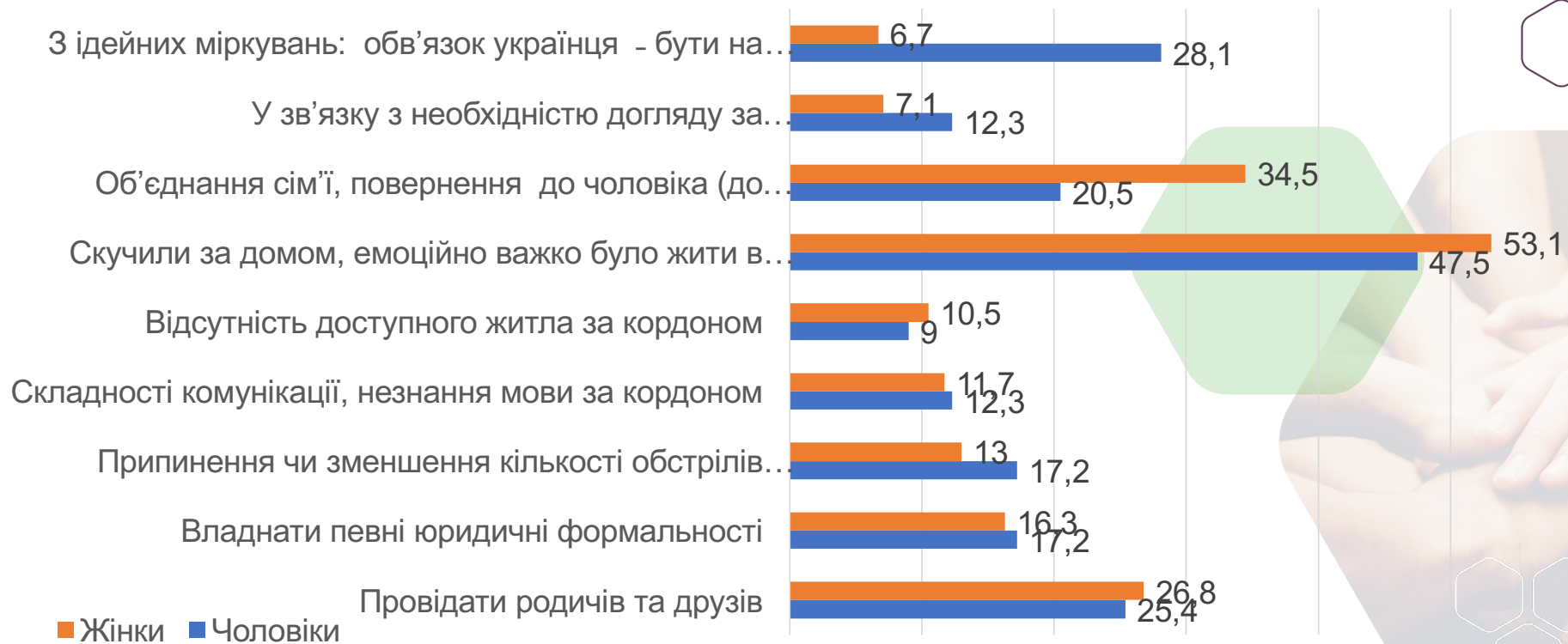
Чи шкодуєте про повернення (приїзд) в Україну

Жінки Чоловіки

Основні причини приїзду чи повернення

Базові фактори повернення

- Порівняно кращі, комфортні умови житла, перебування і навчання дітей в Україні;
- Незадоволеність життям за кордоном, проблеми з адаптацією, зокрема з професійною самореалізацією в країні перебування.
- Початок економічного відновлення, розвиток ринку праці.
- Відносна безпека в рідному населеному пункті порівняно з початком війни, відновлення інфраструктури і життєдіяльності рідного населеного пункту;
- Різного роду суттєві виплати репатріантам, наприклад, започаткування державою програм відновлення пошкодженого житла або виплата компенсацій за втрачене житло;
- Згорання програм допомоги біженцям країнами-реципієнтами, або зміна політики приймаючих країн по відношенню до України та її громадян;

При цьому, більшість біженців не будуть готові приймати участь відбудові країни, і прагнули б повернутися в уже відновлену країну; не захочуть відмовлятися від комфортного європейського життя й повертатися в гірші умови;

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Разумков
центр

Як змінити ситуацію...

Міграційна політика щодо повернення громадян – це «дорого та довго», «не можна людей примусити повернутися, їх можна зацікавити»

Яким чином мотивувати/стимулювати повернення більшості вимушених мігрантів в Україну?

Дякуємо за увагу!

Разумков
центр